

Հասցեարկած է
ՊՐՔ օրհանոցան ներհոռո՞ 2012թ.
որմառեմբերի 27-ի օրվ 9 նհատում
Ուեառո՞ Ռ. Խ. Զեմորյան
«27» հոկտեմբերի 2012թ.

**ԳԱՎԱՌԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՀԵՌԱԿԱ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ
ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆՈՒՄ ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ ՈՒՍՈՒՄԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԵՎ ՈւՍԱՆՈՂՆԵՐԻ ԳԻՏԵԼԻՆԵՐԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԿԱՐԳ**

I. Ընդհանուր դրույթներ

1. Սույն կարգը (այսուհետ՝ կարգ) սահմանում է Գավառի պետական համալսարանում հեռակա ուսուցման ձևով բակալավրի պատրաստման կրթական ծրագրերի կրեդիտային հենքով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման միասնական կանոնները:
2. Կարգը ներառում է հեռակա ուսուցման գործընթացի կազմակերպման ընթացակարգը, ուսանողների գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը, ակադեմիական առաջադիմության չափանիշները, ինչպես նաև ամփոփիչ ատեստավորման կազմակերպման ընթացակարգը:
3. Կարգում բնութագրված են նաև կրեդիտային համակարգում գործածվող հասկացությունները, նկարագրված են համակարգի բնութագրիչները և ընթացակարգերը:

II. Կրեդիտային համակարգի ընդհանուր նկարագիրը

4. Կրեդիտային համակարգի հիմնադրույթները

Համաեվրոպական ECTS¹ կրեդիտային համակարգին բնորոշ ներքոհիշյալ հասկացություններն և դրույթ ընդունված են Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն կրթության համակարգում և գործում են ԳՊՀ բակալավրի և մագիստրոսի կրթական ծրագրերում:

5. **Կարողությունը** գիտելիքների, իմացության և ունակությունների դիմամիկ համակցություն է, որի ձևավորումը կրթական ծրագրերի հիմնական նպատակն է: Այն լինում է մասնագիտական (առանձնահատուկ ուսումնական տվյալ բնագավառի համար) և ընդհանուր:
6. **Կրթական արդյունքն** այն է, ինչ պետք է գիտենա, հասկանա և (կամ) կարողանա անել ուսանողն ուսումնառության ավարտին: Կրթական արդյունքը որոշվում է համապատասխան գնահատման չափանիշով, որը հնարավորություն է տալիս դատելու դասընթացով սահմանված կրթական ձեռքբերման վերաբերյալ: Կրթական արդյունքը և գնահատման չափանիշը միասին սահմանում են կրեդիտի շնորհման պահանջները:
7. **Կրթական (ուսումնական) մոդուլը** ուսումնական ծրագրի ամենափոքր, համեմետաբար ինքնուրույն միավորն է, որի համար կրեդիտ է տրվում: Կրթական մոդուլի ուսուցման տևողությունը 1 կիսամյակ է՝ դրանով սահմանված կրթական արդյունքների պարտադիր գնահատմամբ: Կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտները ուսանողին շնորհվում են ամբողջությամբ, այլ ոչ թե առանձին մասերով:
8. **ECTS կրեդիտը** դասընթացը (կրթական մոդուլը) ավարտելու և դրա ելքային կրթական արդյունքները ձեռք բերելու համար ուսանողից պահանջվող ուսումնառության ժամաքանակով արտահայտված բեռնվածքի չափման համընդհանուր միավոր է, որը տրվում է ուսանողին դասընթացով նախանշված կրթական արդյունքների դրական գնահատումից հետո:
9. **ECTS կրեդիտի հատկանիշներն են.**
  - 1) ECTS կրեդիտով սահմանվող ուսումնական բեռնվածքը ներառում է ուսանողի լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն իրականացվող բոլոր տեսակի ուսումնական աշխատանքները, այդ թվում՝ մասնակցությունը դասախոսություններին, սեմինար և գործնական պարապունքներին, լաբորատոր աշխատանքներին, կուրսային և ավարտական աշխատանքների կատարումը,

¹ Կրեդիտների կուտակման և փոխանցման եվրոպական համակարգ:

- քննություններին նախապատրաստվելը և դրանք հանձնելը, անհատական հետազոտությունները և այլն,
- 2) կրեդիտը չափում է ուսանողի միայն ուսումնական բեռնվածքը և չի գնահատում դասընթացի կամ կրթական մոդուլի բարդության աստիճանը, կարևորությունը և մակարդակը կրթական ծրագրում կամ ուսանողի կողմից դրա յուրացման որակը (գնահատականը),
  - 3) կրեդիտը ուսանողին տրվում է միայն կրթական մոդուլով նախանշված ելքային կրթական արդյունքի գնահատման շեմային չափանիշները բավարարելուց հետո: Ուսանողը վաստակում է կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտների ամբողջ քանակը՝ քննական արդյունքների (գնահատականների կամ գնահատման միավորների) հետ միասին,
  - 4) ECTS կրեդիտը չի չափում դասախոսի ուսումնական գործունեության (դասավանդման) աշխատածավալը: Այն չափում է ուսանողի ուսումնական աշխատանքի (ուսումնառության) ծավալը,
  - 5) կրեդիտը չի փոխարինում ուսանողի՝ թվանշաններով գնահատմանը, իսկ ուսանողի վաստակած կրեդիտների քանակը չի որոշում նրա ստացած թվանշաններով (գնահատման միավորներով),
  - 6) կրեդիտը չի արտահայտում ուսանողի ստացած գիտելիքի որակը, այն չափվում է գնահատականներով:
10. **Կրեդիտային համակարգը** ուսումնական գործընթացի կազմակերպման, ակադեմիական կրեդիտների միջոցով ուսումնառության արդյունքների հաշվառման (արժևորման), կուտակման և փոխանցման համակարգ է, որտեղ համապատասխան որակավորումը շնորհվում է կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ բովանդակության և քանակի ձեռքբերումից հետո:
11. **Կրեդիտների փոխանցման և կուտակման ECTS համակարգը** միասնական համաեվրոպական կրեդիտային համակարգ է, որտեղ ուսանողի լրիվ ուսումնական բեռնվածքը 1 ուստարում առկա ուսուցման համակարգում գնահատվում է 60 ECTS կրեդիտ, իսկ հեռակա ուսուցման համակարգում՝ 48: Այն նախատեսված է Եվրոպական բարձրագույն կրթության տարածքում ուսանողների ձեռք բերած կրթական արդյունքների չափման և բուհից բուհ փոխանցումը դյուրացնելու համար:
12. **ECTS համակարգի հատկանիշներն են.**
- 1) կիսամյակը, ուսումնական տարին կամ ուսումնառության լրիվ ծրագիրը հաջողությամբ ավարտելու համար ուսանողը պետք է վաստակի կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ քանակը,
  - 2) կրեդիտներ հատկացվում են կրթական ծրագրի՝ գնահատման ենթակա բոլոր բաղկացուցիչներին՝ դասընթացներին, կրթական մոդուլներին, պրակտիկաներին, կուրսային և ավարտական աշխատանքներին և այլն,
  - 3) կրթական ծրագիրը և դրա առանձին բաղկացուցիչները բնութագրող բոլոր պայմանները՝ ծրագրի նպատակը և ավարտական պահանջները, դասընթացների ելքային կրթական արդյունքները և հատկացված կրեդիտները, ուսումնառության, դասավանդման և գնահատման մեթոդները և այլն, հրապարակվում են նախապես և հասանելի են ուսանողներին ու դասախոսներին:
13. **Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառույթներն են.**
- ա) *կրեդիտների փոխանցում.*
- այս գործառույթը ենթադրում է ուսումնական ծրագրի (պլանի) բոլոր դասընթացների կրթական մոդուլների աշխատածավալների արտահայտում կրեդիտների օգնությամբ, ինչը հնարավոր է դարձնում կրեդիտներով չափված կրթական արդյունքի փոխանցումը

ծրագրերի և բուհերի միջև,
բ) կրեդիտների կուտակում.

գ) այս գործառույթի իրականացումը ենթադրում է կրթական կրեդիտների աստիճանական կուտակման գործընթացի առկայություն, ինչն իրականացվում է ուսանողի անհատական ուսումնական ծրագրի օգնությամբ:

դ) Նշված գործառույթները բնութագրվում են մի շարք հատկանիշներով և իրականացվում համապատասխան ընթացակարգով:

14. Կրեդիտների փոխանցման գործառույթի հիմնական հատկանիշներն են.

- 1) գործում են մոդուլացված ուսումնական ծրագրեր, որոնց բոլոր բաղադրամասերի (դասընթացներ, կրթական մոդուլներ, կուրսային և ավարտական աշխատանքներ, պրակտիկաներ և այլն) աշխատածավալները տրված են ուսանողի լրիվ ուսումնական բեռնվածությունը (լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն աշխատանք) արտահայտող ECTS կրեդիտներով,
- 2) կրեդիտներով արտահայտված կրթական արդյունքների փոխադարձ ճանաչման և որոշակի թվով կրեդիտների՝ ծրագրից ծրագրի փոխանցման (տեղափոխման) հնարավորություն բուհի ներսում կամ բուհերի միջև՝ ընդունող ծրագրի պահանջներին համապատասխան:

15. Ուսանողի ուսումնական բեռնվածությունը և կրթական ծրագրերի աշխատածավալը

- 1) ԳՊՀ-ում բակալավրի կրթական աստիճանում հեռակա ուսուցման համակարգի ուսանողի տարեկան ուսումնական բեռնվածությունը սահմանվում է միջինը 1440 ժամ, որը համարժեք է 48 ECTS կրեդիտի:
- 2) ECTS կրեդիտը համարժեք է ուսանողի 30 ժամ լրիվ (լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն) ուսումնական բեռնվածությանը:
- 3) Հեռակա ուսուցման կրթական ծրագրերի նորմատիվային կիսամյակային բեռնվածությունը կազմում է 24 կրեդիտ՝ անկախ հայցվող որակավորման աստիճանից:
- 4) Հեռակա ուսուցման համակարգում սովորող ուսանողի կիսամյակային փաստացի ուսումնական բեռնվածությունը սահմանվում է 15-24 կրեդիտ:
- 5) Հեռակա ուսուցման կրթական ծրագրերով նախատեսված լսարանային պարապմունքների տարեկան նորմատիվային ժամաքանակն առնվազն 160 ժամ է:
- 6) Հեռակա ուսուցման ձևում կիսամյակի տևողությունը 16 շաբաթ է, որից 12-ը հատկացվում է ուսումնական պարապմունքներին և ինքնուրույն աշխատանքին, իսկ 4 շաբաթը՝ քննաշրջանին: Լսարանային պարապմունքների գումարային տևողությունը կիսամյակում կազմում է առնվազն 4 շաբաթ:
- 7) Հեռակա ուսուցման ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքի կատարման ձևերը (ստուգողական աշխատանքներ, ռեֆերատներ, կուրսային աշխատանքներ և նախագծեր, գրավոր առաջադրանքներ և այլն) և ստուգման ու գնահատման ընթացակարգերը սահմանում է բուհը՝ ելնելով մասնագիտական և հայցվող որակավորման առանձնահատկություններից:
- 8) Ստուգարքներին և եզրափակիչ քննություններին մասնակցելու թույլտվություն են ստանում այն ուսանողները, ովքեր հանձնել են ուսումնական պլանով տվյալ դասընթացի համար նախատեսված ինքնուրույն աշխատանքի բոլոր բաղադրուցիչները:
- 9) Հեռակա ուսուցման ուսանողի հեռացումը կամ վերականգնումն իրականացվում է համաձայն «Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում ուսանողների հեռացման (ազատման) և վերականգնման» կարգի:

- 10) Հեռակա ուսուցման ուսանողի շարժունությունն իրականացվում է համաձայն «Բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում սովորողների ակադեմիական շարժունության» կարգի:

16. Ուսումնական գործընթացի մեթոդական ապահովումը

16.1. Հեռակա ուսուցման ուսանողների ուսումնական գործընթացի մեթոդական ապահովումը ներառում է.

- 1) ուսումնական պլանով նախատեսված բոլոր դասընթացների առարկայական ծրագրերը,
- 2) ուսումնական ձեռնարկներ և հեռակա ուսուցման ուսանողների համար նախատեսված դասախոսությունների տեքստեր,
- 3) ինքնուրույն աշխատանքների կատարման և հանձնման մեթոդական ցուցումներ,
- 4) գրավոր աշխատանքների թեմաներ, առաջադրանքներ, թեստեր,
- 5) ամփոփիչ քննությունների և ստուգարքների հարցաշարեր,
- 6) տեսալսողական և էլեկտրոնային ուսումնամեթոդական նյութեր և այլն:

16.2. Յուրաքանչյուր կիսամյակից հետո համալսարանը պարտավոր է բոլոր ուսանողներին ապահովելու հաջորդ կիսամյակի համար անհրաժեշտ ուսումնամեթոդական նյութերի ամբողջական փաթեթով:

17. Ամփոփիչ ատեստավորման կազմակերպումը

- 1) Ամփոփիչ ատեստավորման գործընթացը կազմակերպվում է, և համապատասխան որակավորումներով դիպլոմները (սովորական, գերազանցության) շնորհվում են՝ համաձայն «ՀՀ բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում շրջանավարտների ամփոփիչ ատեստավորման անցկացման կարգի»:
- 2) Ավարտական աշխատանքի և (կամ) ամփոփիչ ատեստավորման քննությունների գնահատման ընդհանուր որակական չափանիշների համար սահմանված է գնահատման միավորների սանդղակը՝ ըստ *Աղյուսակ 9-ի*:

18. Հեռակա ուսուցման համակարգում ուսանողների գիտելիքների գնահատման համակարգը

Հեռակա ուսուցման ձևով կրեդիտային համակարգում յուրաքանչյուր դասընթացի գծով ուսանողի ամփոփ գնահատականը ձևավորվում է կիսամյակի ընթացքում՝ հետևյալ գործոնների և դրանց կշիռների հիման վրա. հաճախումներ, անհատական աշխատանք, ընթացիկ ակտիվության, մեկ միջանկյալ և մեկ ամփոփիչ քննություններ /կամ ստուգարքներ/, սեմինար, գործնական և լաբորատոր աշխատանքներին ակտիվություն: Գործոնները գնահատվում են 100 միավորանոց համակարգով:

19. Հաճախումներ

Հաճախումները գնահատականի ձևավորման կարևոր գործոններից են:

Գնահատման տեսանկյունից չեն առանձնացվում հարգելի և ոչ հարգելի բացակայությունները (դրանք առանձնացվում են կարգապահական տեսանկյունից):

Յուրաքանչյուր ամփոփիչ քննությունից և/կամ ստուգարքից առաջ, դեկանատի կողմից, քննական ձևաթերթում, մատյանների տվյալների և Ակադեմիական քաղաքականության վարչության համապատասխան ցուցակների հիման վրա, կատարվում է ուսանողի բացակայության ընդհանուր ժամաքանակի գրանցում:

20. Քննություններ և ստուգարքներ

- 1) Ուսանողների գիտելիքների ստուգումները կատարվում են քննությունների և ստուգարքների միջոցով՝ ըստ սահմանված ժամանակացույցի քննությունները՝ կիսամյակի ընթացքում երկու անգամ (մեկ միջանկյալ և մեկ ամփոփիչ), իսկ ստուգարքները՝ կիսամյակի ընթացքում մեկ անգամ:
- 2) Քննությունները և ստուգարքները կարող են անցկացվել գրավոր կամ բանավոր, ինչպես նաև թեստային ձևով՝ համաձայն դասընթացի առանձնահատկությունների՝ ելնելով ուսումնական պլանից:
- 3) Քննության կամ ստուգարքի արդյունքները գրանցվում են քննական ձևաթերթում:
- 4) Ամփոփիչ քննության կամ ստուգարքի ժամանակ ստուգվում է ամբողջ կիսամյակի նյութի իմացությունը:
- 5) Ամփոփիչ քննությանը կամ ստուգարքին ուսանողի մասնակցությունը պարտադիր է՝ անկախ մինչ այդ նրա հավաքած միավորների քանակից:
- 6) Վերջնական քննության ժամանակ 12 միավորից (հնարավոր 30 միավորից) կամ ստուգարքի ժամանակ 16 միավորից (հնարավոր 40 միավորից) քիչ հավաքած ուսանողը ստանում է D կամ U գնահատական («անբավարար» կամ «չստուգված»):

21. Ակտիվությունը սեմինար, գործնական և լաբորատոր աշխատանքների ժամանակ

Ակտիվությունը գնահատվում է դասախոսի կողմից կիսամյակի վերջում /մեկ անգամ/՝ համաձայն կիսամյակի ընթացքում վարվող սեմինար, գործնական և լաբորատոր պարապմունքների մատյանների գրանցումների:

22. Անհատական աշխատանք

- 1) Ուսանողների գիտելիքների գնահատման կրեդիտային համակարգը հաշվառում և արժևորում է ուսանողի անհատական աշխատանքը (առաջադրանքը), որը էական գործոն է հանդիսանում որոշակի մոդուլի վերաբերյալ վերջնական գնահատականը ձևավորելիս:
- 2) Անհատական աշխատանքի թեմատիկան, տրման և գնահատման ձևը, հաճախականությունը հաստատվում են ամբիոնի կողմից:
- 3) Անհատական աշխատանքը կատարվում է գրավոր, անհատական ժամանակացույցի ռեժիմով, երբ ուսանողը, խմբային ընթացիկ աշխատանքներից բացի, կատարում է լրացուցիչ առաջադրանք՝ անհատապես աշխատելով դասընթացը վարող դասախոսի կամ ամբիոնի կողմից նշանակված ղեկավարի հետ:
- 4) Անհատական աշխատանքի ձևերն են՝ թեմատիկ աշխատանքները, ռեֆերատները, կուրսային աշխատանքները, զեկույցները, կուրսային նախագծերը /տես «ՀՀ բարձրագույն կրթության համակարգում կրեդիտային համակարգի ներդրման մասին» ՀՀ կառավարության թիվ 2307 որոշման 2-րդ կետը/:
- 5) Անհատական աշխատանքի արդյունքները ենթարկվում են հաշվառման, փաստաթղթավորման և ամփոփվում են ամբիոններում:

23. Ուսանողի գիտելիքների ստուգման և գնահատման չափանիշները

Հեռակա ուսուցման ձևով կրեդիտային համակարգում կազմակերպվող բակալավրի կրթական ծրագրում ընդգրկված ուսանողների գիտելիքների ստուգման և գնահատման

համար ընդունվում է ներքոհիշյալ աղուսակում տրված 100 միավորանոց գնահատման համակարգը:

24. ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

Աղյուսակ 1

Գնահատականը	Նշանակումը	Թվանշանը	Միավորը
Գերազանց	A +	4,0	95-100
	A	4,0	87-94
	A -	3,7	81-86
Լավ	B+	3,3	75-80
	B	3,0	67-74
	B-	2,7	61-66
Բավարար	C+	2,3	55-60
	C	2,0	46-54
	C-	1,7	40-45
Անբավարար	D	1,0	0
Չներկայացված/ Կտրված	F	-	0
Ստուգված	S	-	≥40
Չստուգված	U	-	< 40

25. Ուսանողի ստուգարքային գրքույկում և դասընթացի քննական ամփոփագրում արդյունաբար միավորի հետ մեկտեղ փակագծերում նշվում է նաև համապատասխան գնահատականը (օրինակ՝ A (4,0)):

- 1) Դասընթացներից, որոնցից ուսանողը վաստակել է 40-ից ցածր միավոր կամ գնահատվել է «չստուգված», կրեդիտներ չեն տրվում: «Ստուգված» գնահատման դեպքում ուսանողի օգտին *վարկանիշային միավորներ* չեն գրանցվում, հետևապես այն չի ազդում ուսանողի *միջին որակական գնահատականի* վրա:

ա/ Քննությանը ավարտվող մոդուլների համար

Աղյուսակ 2

<i>h/h</i>	<i>Գործոններ</i>	<i>Միավորներ</i>
1	Հաճախումներ	20
2	Միջանկյալ քննություն	15
3	Ընթացիկ ակտիվություն	15
4	Անհատական աշխատանք	20
5	Վերջնական հանրագումարային քննություն	30
	Ընդամենը	100

բ/ Ստուգարքով ավարտվող մոդուլների համար

Աղյուսակ 3

<i>h/h</i>	<i>Գործոններ</i>	<i>Միավորներ</i>
1	Հաճախումներ	20
2	Անհատական աշխատանք	20
3	Ընթացիկ ակտիվություն	20
4	Վերջնական հանրագումարային ստուգում	40
	Ընդամենը	100

գ/ Կուրսային աշխատանք

Աղյուսակ 4

<i>h/h</i>	<i>Ուսանողի կողմից իրականացվող աշխատանքների բաղադրիչները</i>	<i>Միավորներ</i>
1	Բովանդակության ամբողջականությունը /լիարժեքությունը/	20
2	Կատարման ինքնուրույնությունը	15
3	Ձևակերպման որակը	25
4	Ներկայացման և պաշտպանության որակը	40
	Ընդամենը	100

դ/ Ուսումնամանկավարժական պրակտիկա /քննություն/

Աղյուսակ 5

<i>h/h</i>	<i>Ուսանողի կողմից իրականացվող աշխատանքների բաղադրիչը</i>	<i>Միավորը</i>	<i>Ցուցում՝ գնահատման մասին</i>
1	Հաճախում	20	Գնահատման ժամանակ 20 միավորից հանվում է յուրաքանչյուր բացակայած օրվան համապատասխան միավորների թիվը, արդյունքը կլորացնելով՝ պակասորդով
2	Փորձնական կամ բաց դասեր	20	Գնահատումը իրականացվում է արձանագրություններին համապատասխան, յուրաքանչյուր հարցադրման հասանելիք միավորը հաշվարկելով ընդհանուր միավորի և հարցերի քանակի քանորդով
3	Արտադասարանական միջոցառումներ	20	
4	Հոգեբանամանկավարժական ուսումնասիրություններ և բնութագրերի կազմում	20	
5	Պրակտիկայի հաշվետվության, օրագրի կազմում և ներկայացում	20	Գնահատումը իրականացվում է՝ կանոնակարգի և սույն աղյուսակի համաձայն

ե/ Ուսումնական պրակտիկա /ստուգարք/

Աղյուսակ 6

<i>h/h</i>	<i>Գործոններ</i>	<i>Միավոր</i>
------------	------------------	---------------

1	Հաճախումներ	30
2	Աշխատանքային պլանի կատարում	30
3	Պրակտիկայի հաշվետվության, օրագրի կազմում և պաշտպանություն	40

զ/ Արտադրական պրակտիկա

Աղյուսակ 7

<i>հ/հ</i>	<i>Գործոններ</i>	<i>Միավոր</i>
1	Հաճախումներ	30
2	Աշխատանքային պլանի կատարում	30
3	Պրակտիկայի հաշվետվության, օրագրի կազմում և պաշտպանություն	40

է/ Նախաավարտական պրակտիկա /քննություն/

Աղյուսակ 8

<i>հ/հ</i>	<i>Ուսանողի կողմից իրականացվող աշխատանքների բաղադրիչը</i>	<i>Միավորը</i>	<i>Ցուցում՝ գնահատման մասին</i>
1	Հաճախում	30	Գնահատման ժամանակ 30 միավորից հանվում է յուրաքանչյուր բացակայած օրվան համապատասխան միավորների թիվը, արդյունքը կլորացնելով՝ պակասորդով
2	Աշխատանքային պլանի կատարում	30	Գնահատումը իրականացվում է՝ կանոնակարգի և սույն աղյուսակի համաձայն
3	Պրակտիկայի հաշվետվության, օրագրի կազմում և պաշտպանություն	40	

ը/ Անվտիֆիչ ատեստավորման քննություն, ավարտական աշխատանք, մագիստրոսական թեզ

h/h	Գնահատականը	Միավորները	Թվանշանը	Տառը
1	գերազանց	95-100	4,0	A +
		87-94	4,0	A
		81-86	3,7	A -
2	լավ	75-80	3,3	B+
		67-74	3,0	B
		61-66	2,7	B-
3	բավարար	55-60	2,3	C+
		46-54	2,0	C
		40-45	1,7	C-
4	անբավարար	0-39	1,0	D
5	չներկայացած	-	-	F

26. Ուսանողների գիտելիքների որակի ստուգման ձևերը

Ուսումնական գործընթացի կազմակերպման ընթացքում, օգտագործելով ակադեմիական կրեդիտների կուտակման համակարգը, կիրառվում են ուսանողների գիտելիքների որակի ստուգման հետևյալ տեսակներն ու ձևերը.

- 1) ընթացիկ ստուգում,
- 2) միջանկյալ ստուգում,
- 3) անհատական աշխատանքի ստուգում,
- 4) հանրագումարային ստուգում:

27. Ընթացիկ ստուգում

1) Կանոնակարգի համաձայն՝ ընթացիկ ստուգման ձևեր կարող են հանդիսանալ հարցումները, կարճատև ելույթները գործնական և սեմինար պարապմունքների ժամանակ, լսարանային ստուգողական աշխատանքները, թեստերը և այլն:

2) Ընթացիկ ստուգման ձևերը որոշվում են դասախոսների կողմից՝ հաշվի առնելով տվյալ դասընթացից ուսումնական պլանով նախատեսված պարապմունքի ձևերը:

3) Ընթացիկ ստուգման ժամանակ դասախոսը գնահատում է ուսանողի պատրաստվածությունը գործնական և սեմինար պարապմունքներին, գնահատում է նյութի յուրացման մակարդակը, լսարանային աշխատանքներին նրա մասնակցությունը և ի հայտ է բերում ուսանողների պատրաստվածության թերությունները՝ տվյալ դասընթացի մեթոդները

կատարելագործելու, պարապմունքների ընթացքում ուսանողների աշխատանքը ակտիվացնելու և իր կողմից ուսանողին անհատական օգնություն ցուցաբերելու նպատակով:

4) Ողջ ուսումնառության ընթացքում ուսանողների գիտելիքների ստուգման համար ընթացիկ ստուգումները իրականացվում են այն դասախոսների կողմից, ովքեր անցկացնում են դասախոսություններ կամ գործնական, սեմինար պարապմունքները:

5) Անկախ ընթացիկ ստուգման ձևից՝ դասախոսը պարտավոր է անցկացնել տվյալ խմբի բոլոր ուսանողների ընթացիկ ստուգում և գնահատում:

6) Ընթացիկ ստուգման արդյունք են համարվում այն միավորներով արտահայտված գնահատականները, որոնք ուսանողը հավաքում է ընթացիկ ստուգման համար տրված բոլոր աշխատանքներից և հաշվարկված ընթացիկ ստուգման գնահատականի մեջ նրա համամասնությունից:

7) Եթե ուսումնական պլանի համաձայն որևէ դասընթացից գործնական կամ սեմինար պարապմունք նախատեսված չէ, ապա ընթացիկ ստուգումն անցկացվում է դասախոսի կողմից տվյալ դասընթացի առարկայական ծրագրով նախատեսված պարտադիր գրավոր աշխատանքների /ստուգողական աշխատանք, թեստեր և այլն/ միջոցով:

28. Միջանկյալ ստուգում

1) Միջանկյալ ստուգումն անցկացվում է կիսամյակի կամ մոդուլի ընթացքում ուսանողի առաջադիմությունը գնահատելու և ուսանողների գիտելիքների վերջնական գնահատման ժամանակ ավելի մեծ օբյեկտիվություն ապահովելու նպատակով:

2) Միջանկյալ ստուգումն արտահայտում է հաստատված ուսումնական պլանում առկա դասընթացի առարկայական ծրագրում ընդգրկված թեմաների որոշ մասի յուրացումը ուսանողի կողմից և ամփոփում է այդ հատվածի /թեմաների/ գնահատականները:

3) Միջանկյալ ստուգումն անցկացվում է միջանկյալ գրավոր քննության, համակարգչային թեստավորման կամ այլ եղանակներով:

4) Միջանկյալ ստուգման արդյունք է համարվում գնահատականը՝ վերը բերված աղյուսակում միջանկյալ քննությանը հատկացված 15 միավորի շրջանակներում, որը դասախոսի կողմից նշանակվում է ընդհանուր ստուգման տեղեկագրի համապատասխան բաժնում:

5) Միջանկյալ ստուգման եղանակը և գնահատման սկզբունքները պետք է նախապես սահմանված լինեն դասախոսի կողմից՝ հաշվի առնելով տվյալ դասընթացի առանձնահատկությունները: Դրանք պետք է նկարագրված լինեն տվյալ դասընթացի առարկայական ծրագրում և տեղեկացվեն ուսանողներին դասընթացի սկզբում:

29. Անհատական աշխատանքի ստուգում

1) Անհատական աշխատանքի ձևերն են թեմատիկ գրավոր աշխատանքը, ռեֆերատը, զեկուցումը, էսսեն և այլն:

2) Անհատական աշխատանքի ստուգումը նպատակ ունի բացահայտել և գնահատել ուսանողների հետազոտական, վերլուծական, ստեղծագործական ունակություններն ու հմտությունները տվյալ դասընթացի շրջանակներում:

3) Անհատական աշխատանքի ստուգման արդյունք է համարվում գնահատականը՝ վերը բերված աղյուսակում անհատական աշխատանքին հատկացված 20 /ստուգարքի դեպքում՝ ևս 20/ միավորի շրջանակներում, որը դասախոսի կողմից նշանակվում է ընդհանուր ստուգման տեղեկագրի համապատասխան բաժնում: Անհատական աշխատանքի գնահատման չափանիշներ են նյութի յուրացման մակարդակը, նյութը ներկայացնելու հմտությունը, հետազոտական, վերլուծական և ստեղծագործական ունակությունների դրսևորումը:

4) Անհատական աշխատանքի ստուգման եղանակները և առաջադրվող թեմաները դասախոսի ներկայացմամբ նախապես հաստատվում են համապատասխան ամբիոնում և

ուսանողների կողմից ընտրվում են կիսամյակին նախորդող ժամանակահատվածում: Ուսանողը պարտավոր է իր կատարած անհատական աշխատանքը գրավոր եղանակով ստուգման ներկայացնել ամբիոն ոչ ուշ, քան կիսամյակի դասընթացների ավարտը: Դասախոսը ամբիոնի և դեկանատի գիտությամբ կարող է կազմել նշված ժամանակահատվածում անհատական աշխատանքների ընդունման և ստուգման անհատական գրաֆիկ՝ տվյալ խմբի ուսանողների համար:

30. Հանրագումարային ստուգում

- 1) Հանրագումարային ստուգման ձևերն են քննությունները և հանրագումարային ստուգարքները /այն մոդուլներից, որոնցից քննություն չի անցկացվում/:
- 2) Հանրագումարային ստուգումը նպատակ ունի բացահայտել և գնահատել ուսանողների տեսական գիտելիքներն ու գործնական հմտությունները տվյալ դասընթացից:
- 3) Հանրագումարային ստուգման արդյունք է համարվում գնահատականը՝ վերը բերված աղյուսակում վերջնական քննությանը հատկացված 30 միավորի կամ վերջնական ստուգմանը հատկացված 40 միավորի շրջանակներում, որը դասախոսի կողմից նշանակվում է ընդհանուր ստուգման տեղեկագրի համապատասխան բաժնում:
- 4) Հանրագումարային ստուգումների ժամանակացույցը գնահատման չափանիշների հետ միասին հաստատվում է ֆակուլտետի դեկանի կողմից և տեղեկացվում դասախոսներին ու ուսանողներին անցկացման ժամկետից ոչ ուշ, քան մեկ շաբաթ առաջ:
- 5) Հաճախելիությունը գնահատվում է հետևյալ կերպ.

           Ներկա գտնված ժամաքանակ x 20 = հաճախելիության ցուցանիշ:

           Դասընթացի ընդհանուր ժամաքանակ

- 6) Հանրագումարային ստուգման գնահատման ժամանակ այդ գնահատման բաղադրիչ տարրերը պետք է ունենան իրենց տեսակարար կշիռները, որոնք պետք է նախապես սահմանված լինեն դասախոսի կողմից՝ հաշվի առնելով տվյալ դասընթացի առանձնահատկությունները:
- 7) Ուսանողի վերջնական գնահատականը հաշվարկվում է վերոհիշյալ բոլոր գործոններից վաստակած միավորների գումարումով: Ստացված գումարային միավորը՝ ըստ գնահատման վերաբերյալ համակարգի, համապատասխանեցվում է տառային նշանակումներին: Ըստ այդմ՝ համապատասխան A, B, C, S գնահատականները դրվում են տեղեկագրի և ուսանողի ստուգման գրքույկի մեջ, իսկ D, F, U գնահատականները՝ միայն տեղեկագրի մեջ:
- 8) Այն ուսանողները, ովքեր ստանում են «անբավարար», «չստուգված» կամ «չներկայացած» գնահատականներ, համարվում են ակադեմիական պարտք ունեցողներ:

31. Լուծարքի, դասընթացի կրեդիտը չստանալու և համալսարանից հեռացվելու պայմանները

1) Լուծարք

- ա) Լուծարքը կազմակերպվում է հինգ գործոնների փաստացի արդյունքներով, ապա դեկանատում հաշվարկվում է վերջնական ամփոփիչ գնահատականը, որը նշվում է ձևաթերթում:
- բ) Լուծարք կազմակերպվում է ամփոփիչ քննության կամ ստուգարքի համար:
- գ) Լուծարք է կազմակերպվում, երբ վերջնական հաշվարկային գնահատականը համապատասխանում է «D»-ի քննության պարագայում /կամ «U»-ի ստուգարքի պարագայում/ և գումարային ամփոփիչ գնահատականը պակաս է 40-ից:

դ) Ամփոփիչ ստուգումից հետո դեկանատը կազմում է լուծարքին թույլատրված ուսանողների ցուցակը՝ այն հասանելի դարձնելով ուսանողներին և ամբիոններին:

ե) Լուծարքին թույլատրված ուսանողը քննությունը կամ ստուգարքը կարող է հանձնել երկու անգամ՝ ՀՀ բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում ուսանողների հեռացման (ազատման) և վերականգնման կարգին համապատասխան՝ ըստ դեկանատի կողմից հաստատված ժամանակացույցի:

2) Դասընթացի կրեդիտը չստանալու և համալսարանից հեռացվելու պայմանները

Ուսանողը չի ստանում տվյալ առարկայի կրեդիտը, եթե՝

ա) այդ դասընթացից ստացել է «D» կամ «U» գնահատական, որի արժեքը պակաս է 40-ից, թույլատրվել է ամփոփիչ քննության կամ ստուգարքի լուծարքին և լուծարքի արդյունքում գումարային ամփոփիչ գնահատականի արժեքը չի բարձրացել 40-ից:

բ) Կիսամյակի արդյունքներով ուսանողը համալսարանից հեռացվում է՝ համաձայն ՀՀ բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում ուսանողների հեռացման (ազատման) և վերականգնման կարգի:

32. Դասընթացի վերահանձնումը և կրկնումը

- 1) Դրական գնահատված դասընթացի քննության/ստուգման կրկնում (վերահանձնում) չի թույլատրվում:
- 2) Գնահատման տեսանկյունից չեն առանձնացվում հարգելի և ոչ հարգելի պատճառներով բացակայության դեպքերը: Հաճախումները ամփոփվում են կիսամյակի վերջում:
- 3) Քննությանը կամ ստուգմանը չներկայանալը համարվում է հարգելի միայն 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում դեկանատում գրանցված՝ սահմանված կարգի բժշկական տեղեկանքի կամ դիմումի առկայության դեպքում:
- 4) Միջանկյալ քննությանը հարգելի բացակայած (համապատասխան փաստաթղթով հիմնավորված) ուսանողների քննությունները և ստուգարքները հաջորդ շաբաթ անցկացվում են լսարանային ժամերից դուրս՝ համապատասխան ամբիոնային հանձնաժողովների ներկայությամբ, դեկանատի կողմից նախօրոք սահմանված ժամանակացույցի համաձայն:
- 5) Հարգելի պատճառով հանրագումարային քննությանը չներկայացած ուսանողը դեկանատի թույլտվությամբ քննաշրջանի ընթացքում կարող է վերահանձնել այն:
- 6) Հանրագումարային քննությունից «անբավարար» գնահատական ստացած կամ անհարգելի պատճառներով դրան չմասնակցած ուսանողը ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանում կարող է վերահանձնել այն, եթե տվյալ դասընթացից նրա արդյունարար գնահատականը փոքր է 40-ից:
- 7) Հաջողությամբ հանձնված դասընթացների կրեդիտները կուտակվում են ուսանողի ակադեմիական տեղեկագրում և ուժի մեջ մտնում՝ անկախ կիսամյակում ցածր առաջադիմությամբ պայմանավորված՝ ուսման ընդհատման հանգամանքից՝ համաձայն ՀՀ բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում ուսանողների հեռացման (ազատման) և վերականգնման կարգի:

33. Ծրագրի ավարտական պահանջները

- 1) Բակալավրի որակավորման աստիճան ստանալու համար ուսանողը պետք է ծրագրի կատարման արդյունքում հաջողությամբ լրացնի 240 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն:
- 2) Մինչև ամփոփիչ ատեստավորումն ընկած ժամանակահատվածը ուսանողի ՄՈԳ-ը պետք է կազմի առնվազն 1,7: Հակառակ պարագայում որակավորում ստանալու համար ուսանողը պետք է բարձրացնի իր առաջադիմության ցուցանիշը մինչև նվազագույն արժեքը՝ կրկնելով անհրաժեշտ քանակությամբ դասընթացներ: Բոլոր ուսանողները,

մասնագիտությունից անկախ, պետք է կուտակեն մինչև 38 կրեդիտ ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական դասընթացների կրթամասից (այդ թվում՝ պարտադիր 36 կրեդիտ, իսկ 2 կրեդիտ՝ կամընտրական դասընթացների առաջարկվող ցանկից), 8 կրեդիտ՝ ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական դասընթացների կրթամասից (այդ թվում՝ պարտադիր 6 կրեդիտ, իսկ 2 կրեդիտ՝ կամընտրական դասընթացների առաջարկվող ցանկից), հատուկ մասնագիտական դասընթացներից՝ 10 կրեդիտ և առնվազն 18 կրեդիտ՝ պրակտիկայից և ամփոփիչ ատեստավորման ձևերից /ըստ մասնագիտությունների կրթամասերին հատկացվող կրեդիտների քանակը կարող է ունենալ մինչև 20% շեղում/:

- 3) Մնացած 166 կրեդիտների բովանդակային կազմը սահմանվում է՝ ելնելով տվյալ մասնագիտությամբ բակալավրի պատրաստման ծրագրի ելքային կրթական արդյունքներով սահմանված մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների ձեռքբերման պայմանից, և յուրաքանչյուր մասնագիտության համար տրվում է առանձին (մինչև 24 կրեդիտ կարող է հատկացվել տվյալ մասնագիտության շրջանակներում որոշակի ուղղություններով մասնագիտացում իրականացնելու համար):

34. Ուսանողի ակադեմիական տեղեկագիրը

- 1) Ուսանողի ուսումնական գործունեության արդյունքներն ու առաջադիմության ցուցանիշներն ուսման որոշակի ժամանակահատվածի կամ ողջ շրջանի ընթացքում վավերագրելու համար ԳՊՀ հեռակա ուսուցման ֆակուլտետի ղեկնատը յուրաքանչյուր ուսանողի համար, նրա ընդունման պահից սկսած, վարում է *ակադեմիական տեղեկագիրը* (հավելված 1), որտեղ յուրաքանչյուր քննաշրջանից հետո գրանցվում են ուսանողի ուսումնասիրած դասընթացները և կրթական մոդուլները, վաստակած կրեդիտները և ստացած արդյունարար գնահատականներն ըստ կրթական մոդուլների և կիսամյակների: Տեղեկագիրն արտացոլում է ուսանողի կատարած ուսումնական աշխատանքի ծավալը և կրթական ձեռքբերումների որակը:
- 2) Ուսանողի վաստակած կրեդիտները վավերագրվում և կուտակվում են նրա ակադեմիական տեղեկագրում և ուժի մեջ մնում նրա ուսումնառության ողջ ընթացքում՝ անկախ ուսումնառության ընդհատումից կամ ուսումնական ծրագրի հետագա հնարավոր փոփոխություններից:
- 3) Ուսանողի ուսման առաջադիմության ընդհանրացված արդյունքները ներկայացնելու համար ակադեմիական տեղեկագրում կիսամյակային արդյունքներից հետո նշվում են տվյալ կիսամյակի և մինչև ուսման տվյալ ժամանակահատվածն ուսանողի առաջադիմությունն ամբողջացնող ամփոփիչ տվյալները, որոնք ներառում են հետևյալ 4 քանակական ցուցանիշները՝
  - գումարային կրեդիտների քանակը,
  - գնահատված կրեդիտների քանակը,
  - վարկանիշային միավորները,
  - միջին որակական գնահատականը:
- 4) *Գումարային կրեդիտը* (Կ) կրթական ծրագրի ավարտական պահանջները բավարարելու նպատակով ուսանողի վաստակած կրեդիտների գումարն է:
- 5) *Գնահատված կրեդիտը* (ԳԿ) գումարային կրեդիտների այն մասն է, որը գնահատված է տարբերակված գնահատականներով:

$$ԳԿ = \sum \text{Կրեդիտ}$$

35. Վարկանիշային միավորը (ՎՄ) յուրաքանչյուր կրեդիտի համար ուսանողի ստացած գնահատականների գումարն է, որը հաշվարկվում է որպես առանձին դասընթացների (մոդուլների) գնահատված կրեդիտների և դրանց արդյունարար գնահատականների արտադրյալների գումար:

$$ՎՄ = \sum \text{Կրեդիտ} \times \mathbf{Q}_{արդ.}$$

որտեղ $\mathbf{Q}_{արդ.}$ -ը ուսումնական մոդուլից ստացված արդյունքարար գնահատականն է:

36. Միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ) կրեդիտներով կշռված գնահատականների միջինն է, որը հաշվարկվում է վարկանիշային միավորները գնահատված կրեդիտների գումարի վրա բաժանելով (արդյունքը կլորացվում է 1/100-ի ճշտությամբ)։

$$ՄՈԳ = \frac{\text{ՎՄ}}{\text{ԳԿ}}$$

37. Հաշվառվում և ակադեմիական տեղեկագրում գրանցվում են *կիսամյակային* (հաշվարկված առանձին կիսամյակի համար) և *արդյունքարար* (հաշվարկված ուսման տվյալ շրջանի համար) վարկանիշային միավորները և ՄՈԳ-երը:

38. Ուսման առաջադիմությունը

- 1). Ըստ ուսման առաջադիմության՝ ուսանողները դասակարգվում են՝ առաջադիմող, փորձաշրջանի կարգավիճակում գտնվող և հեռացման ենթակա:
- 2). Ուսանողը համարվում է առաջադիմող, եթե՝
  - ա) կիսամյակում ունի 24 կրեդիտ միջին ուսումնական բեռնվածություն (10% թույլատրելի շեղումով),
  - բ) հավաքել է տվյալ կիսամյակի համար ուսումնական ծրագրով նախատեսված բոլոր պարտադիր դասընթացների կրեդիտները,
  - գ) ապահովել է բակալավրի կրթական աստիճանում ուսանողի համար սահմանված կիսամյակային ՄՈԳ-ի 1,7 նվազագույն շեմը:
- 3). Ուսանողը համարվում է փորձաշրջանի կարգավիճակում գտնվող, եթե չի բավարարել նախորդ կետում նշված 3 պայմաններից որևէ մեկը:
- 4). Փորձաշրջանի կարգավիճակ ունեցող ուսանողին հնարավորություն է տրվում ուղղելու թերացումներն ու բացթողումները և բարձրացնելու ուսման առաջադիմությունը՝ «ՀՀ բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում ուսանողների հեռացման (ազատման) և վերականգնման կարգին» համապատասխան:
- 5). Միևնույն կրթական ծրագրում ընդգրկված տարբեր ուսումնական բեռնվածություն ունեցող ուսանողների ակադեմիական առաջադիմությունները համեմատվում են (ուսանողական նպաստներ, պետական, ներբուհական և այլ տեսակի կրթաթոշակներ հատկացնելիս) նրանց վարկանիշային միավորների օգնությամբ և չափվում միջին որակական գնահատականներով:

39. Ուսումնական խորհրդատուների ծառայությունը

- 1) Կրեդիտային համակարգով սովորող ուսանողներին ուսման գործընթացում օժանդակելու նպատակով ֆակուլտետը ողջ ուսումնական տարում կազմակերպում է ուսումնական

խորհրդատուների (կուրատորների) ծառայություն, որում ընդգրկվում են մասնագիտության ուսումնական ծրագրերի քաջատեղյակ մասնագետներ:

2) Ուսումնական խորհրդատուն իրականացնում է խորհրդատվական ծառայություններ մեկ կամ մի քանի հարակից մասնագիտությունների գծով և հսկում իրեն կցված ուսանողների ուսումնական առաջընթացը՝ առաջինից մինչև ավարտական կուրս:

3) Խորհրդատուն ներկայացնում է ուսանողների ուսումնական շահերը, կրթական գործընթացի հետ կապված տարաբնույթ հարցերի շուրջ նրանց համար պարբերաբար կազմակերպում խմբակային և անհատական խորհրդատվություններ:

4) Անհրաժեշտության դեպքում, ելնելով ուսանողների պահանջներից, կազմակերպվում է լրացուցիչ խորհրդատվություն՝ ընդգրկելով տվյալ կամ հարակից մասնագիտությամբ և անհրաժեշտ որակներով խորհրդատուի (խորհրդատուների):